

Vergaderjaar 2023–2024

31 066

Belastingdienst

Nr. 1319

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 november 2023

Een deel van de gedupeerde ouders is vanwege de problemen met de kinderopvangtoeslag naar het buitenland vertrokken. Voor deze ouders is, naast de algemene herstelregelingen, brede ondersteuning beschikbaar en ondersteuning bij terugkeer naar Nederland. Deze ondersteuning wordt verleend door het Ondersteuningsteam voor ouders in het buitenland (OTB).

In de Wet hersteloperatie toeslagen (art. 2.15) is een peildatum (7 juli 2020) opgenomen die bepaalt of gedupeerde ouders in het buitenland in aanmerking komen voor brede ondersteuning. Het kabinet is voornemens om de peildatum wettelijk aan te passen naar 31 december 2021.¹ De wijziging zal terugwerkende kracht krijgen. Dit betekent dat ouders die nu hulp nodig hebben van het OTB dat ook kunnen krijgen. De wetswijziging zal meelopen in een verzamelwet met diverse andere aanpassingen, die voor behandeling naar uw Kamer gaat. Alle gedupeerde ouders die voor 31 december 2021 naar het buitenland zijn verhuisd, en daar ook nu nog wonen, komen daarmee in aanmerking voor brede ondersteuning vanuit het OTB.

De achterliggende gedachte van de oorspronkelijke peildatum van 7 juli 2020 was dat er vanaf die datum geen reden meer was voor ouders om naar het buitenland te vertrekken omdat er zicht kwam op verbetering en hulp in Nederland. Aan de Kamer is eerder toegezegd dat gemonitord zou worden of de peildatum in de praktijk problemen opleverde.² De afgelopen tijd kwamen er regelmatig signalen, vanuit ouders zelf en vanuit onze ketenpartners, waaruit blijkt dat er onwenselijke situaties zijn ontstaan door deze harde peildatum. Het gaat daarbij om situaties van gezinnen die geen ondersteuning kunnen krijgen van OTB omdat zij na de

¹ Deze nieuwe peildatum gaat ook gelden ex-partners in het buitenland en nabestaanden in het buitenland.

² Kamerdebat 8 december 2022 en Voortgangsrapportage Hersteloperatie toeslagen 4^e kwartaal 2022

peildatum naar het buitenland zijn verhuisd, terwijl de problemen met de kinderopvangtoeslag wel degelijk ten grondslag lagen aan hun vertrek. Eerder is aangegeven dat voor deze ouders de hardheidsclausule een mogelijke oplossing kon bieden. Dat is in een aantal gevallen ook gebeurd. Maar omdat dit slechts beperkt mogelijk is, zit een groep ouders nog steeds zonder hulp. Ook voor deze groep ouders wil het kabinet alsnog brede ondersteuning in het buitenland mogelijk maken.

Onderbouwing nieuwe peildatum

Sinds 2021 is door verschillende partijen hard gewerkt aan herstel voor gedupeerde ouders, zowel op het vlak van financieel herstel als op het terrein van emotioneel herstel. Ten tijde van de huidige peildatum was er nog geen brede ondersteuning door de gemeenten beschikbaar. Daardoor is er nu een groep ouders die geen recht heeft op brede ondersteuning in het buitenland, maar die ook geen kans heeft gehad om aan te kloppen bij de gemeenten in Nederland.

De brede ondersteuning door gemeenten kwam eind 2020 op gang en kreeg in de loop van 2021 steeds meer vorm. Dat er brede ondersteuning beschikbaar was voor aangemelde ouders, was echter niet bij alle ouders bekend. Bovendien zagen we dat ouders het vertrouwen in de overheid kwijt waren en zich daarom vaak niet meldden bij hun gemeente.

In combinatie met alle andere herstelregelingen die eind 2021 bestonden, is het onwaarschijnlijk dat ouders na 31 december 2021 nog de noodzaak voelden te verhuizen vanwege de toeslagenproblematiek.

De aanpassing van de peildatum zorgt ervoor dat een grotere groep gedupeerde ouders de hulp kan krijgen die zij nodig hebben om hun leven weer op de rit te krijgen.

De Staatssecretaris van Financiën,
A. de Vries